

## **Kolosi**

### **Pol pepa bolo dumo Kolosi una awi**

<sup>1-2</sup> Na Pol, God nomane pai mal pille, na dje worika Krai Jisas aposelye moro. Ye God unakiye pillgi djinj una dumo Kolosi mor ge, nono agane Timoti boll pepa bolo ye aunmoll. God nono Nane ye wopake pille aundaka, ye elne tukne arngan yenda moye.

#### *Kolosi una pillgi dji*

<sup>3</sup> No soka kamang yenmoll kune, nono Iwa Ker-man Jisas Krai Ne moro al ge, no ege ege wopake we dje awo, ye pille kamang ye aunmoll.

<sup>4</sup> No kamang embe yenmoll ge me embe paro. Una dji pupill ge, ye Krai Jisas boll pillgi dje, God unakiye porapora kanwopake kaninj we dji.

<sup>5</sup> Ye embe yenj ge, God wal wopake ye ine dje kupill al wori yero ge, ye imbon dje pille kui yemor. Ye asa Jisas kandjiyebe wopake kaima pai pillgi dji poke, ye wal wopake ge pille kui yemoi, ipon para kui ye pamor.

<sup>6</sup> Jisas kandjiyebe wopake ye pillgi dji ge, una dumo yemyem kandja ge dje wani al, una merke pillgi dje singare wopake pai mal karkar yenj. Yenj mal ye embe yei, asa God djingdjang pai una wopake pille awi ge kandja kaima pai we djimaka ye pillgi dji, ipon dje pamor.

<sup>7</sup> God kandjiyebe wopake pai ge, no wopake kanmon iwa Epapras wo ye beke awi. Une no boll

kogo taimane ye, alla ye boll kogo ye awo, Kraiss kogoye wopake yendo iwa.

<sup>8</sup> Alla, God Murble yeworika, ye una boll wopake kaninj ge, Epapras wo no kandjabe to awi pupin.

*Kolosi una aglo gi dje moye dje Pol kamang yei*

<sup>9</sup> Embe pille, asa una wo kandja ge dje no awi pupill ge, no ege ege ye pille kamang ye pamormoll. God Murble yewordaka, ye nomane wopake pandaka, ye wal pille kane ye, God ye yene dje pro mal, pille kane yene.

<sup>10</sup> Ye embe yei dal, Iwa Kerman unakiye singare yene mal ye embe yemoye. Iwa Kerman wopake pro mal ge ye embe eri pille ami dje moye. Ye kogo wopake eri yemoyeke megiye wopake to pandaka, ye God pille kane yenj ge ye yake pamoye dje no kamang embe yenmoll.

<sup>11-12</sup> God yembe dongall wopake une boll paro ge ye boll panda, ye moye al imb ta pai dal, ye kiye dje molo kakne. Yene unakiye dumo au djindo al mor ge, wal wopake ine mal, God Nane ye kapla mor we djindaka, ye para aike ine. Ine pille, ye wopille wopake we dje Nane God aune.

<sup>13</sup> Emill nono kantau yei mopin ba, une nono iworow awo, yene wariye wopake kani iwa dumoye wopake kantau yero al ge, une nono i pakna wori mormon.

<sup>14</sup> Wariye ge nono top to i yem woro, nono singare ke yepin ge une pille kere awi.

*Krais er wekle po pla kaima moro*

<sup>15</sup> Nono God kanbon naparo ba, wariye ge yene moro mal embe moro. Une asamoll moi, er wekle po wal porapora beki yei ge kantau yendo.

<sup>16</sup> Kupill makimb wal porapora beki yei ge wariye agle al beki yei. Wal kanmon ne, nakanmon, tau agelo dongall ne, kupill al wal dongall mor ge ne, wal yembe paro ge ne, kandjine paro wal ge, God yene wariye pille, wariye agle al wal porapora beke yei. <sup>17</sup> Wal porapora naye kune ge wariye ge asamoll moi. Wal kayekaye porapora mor ge une kantau yendaka, kogone paro mal yenj.

<sup>18</sup> Pillgi pai una mor ge wariye gagle paro mal embe mor, une ga ngambalne molo, yene me mambine molo, una goi mor al une asamoll aglo erwo gun pi. Embe pille, wal porapora paro ge une wal ne moro.

<sup>19</sup> God nomane pai ge, yene elle tukiye nomane porapora wariye to puka to awi.

<sup>20</sup> Wariye kogo yei al ge God wal porapora une boll ellke ellke moi ge i taimane wori, arngan yei. Ga makimb al moye mo kupill al molo God boll kunda yene ge, God wariye iko pera al goi meyamiye toi al ge, kumbene er kal pi pora dji.

<sup>21</sup> Asa ye nomane ke pa singare ke yei ge, ye God boll kunda ye djelldjell molo pai.

<sup>22</sup> Ba alla ipon, yene wariye una gaklene mal embe i goi ge, ye God boll i taimane wori. God nale al wambo napanda, me ye boll napanda, ye kiwa moye dje une i taimane wori.

<sup>23</sup> Ba God kandjiyebe wopake una dje awi ge, ye nakerne. Ye pillgi dje kui ye pamoye. Una dumo yemyem po God kandjiyebe wopake dje una awo

wani ge ye pi. Alla, na Pol, na kandja ge dje aundo iwa moro.

*Pol Kolosi una pille kogo yei*

<sup>24</sup> Na ye pille imb kakdo ge na wo pro. Alla, una pillgi pai una Krais gakle mor ge, une ga pille imb kake pora nadji. Imb tuge ta pai ge na pillgi pai una pille kake i po ye kune yeno dje yendo.

<sup>25</sup> God yene dji, Krais boll pillgi djinj una mor ge, na ga kogone una moro. God na dje wori ye God kandjiye porapora dje auno dje yendo.

<sup>26</sup> Kamasa God kandjiye seke wori yei, una nakani. Ba ipon i pene wori, God unakiye kaninj.

<sup>27</sup> God nomane pai ge embe pai, kandja seke pai ge yene unakiye moi al i pene worna kanne we dji. Kandja ge wopake kaima paro, una porapora pille wopake moye. Kandja seke pai me ge embe paro, ye epil djell una Krais boll mor ge, ye para kupill al po God boll wopake moye.

<sup>28</sup> Embe pille, no Krais ye wani mal dje una aunmon. No nomane wopake paro ge, Krais kandjiye beke, kandja dongall dje awo, God nale al Krais epilye molo pora djine dje pille beke aunmon.

<sup>29</sup> Embe pille, Krais yembe dongall awi al ge, Krais epilye una God nale al kune moye dje na kogo sipdje ye pamoro.

## 2

*Pillgi dje molo kandja kende to worbon*

<sup>1</sup> Na ye pille, dumo Laodisia pillgi pai una ne, na nakaninj una boll kogo kerman yendo ge, ye piye dje pille yendo.

<sup>2-3</sup> Na kogo embe yendo ge, ye ellne tukne arngan yendaka God unakiye boll wopake kane, ye nomane taimane panda moye. God kandja seke pai ge ye nomane wopake pandaka, pille kane kune ye, pillgi dje moye dje yendo. Kandja seke pai ge Krai yene moro.

<sup>4</sup> Na kandja embe dje woll ge, una wo kandja wopake wopake dje ye aune ge ye kanpol to moye dje na djindo.

<sup>5</sup> Na ye boll namoro ba na nomana ye boll yero ge, na ye boll moll mal paro. Ge pille, ye singare du dje ye wane, Krai boll pillgi dongall dje mor ge na wopake pro.

*No Krai boll molo wor gun bon*

<sup>6</sup> Embe pille, ye Krai Jisas yenekne Iwa Kerman moya dje i pakna wori pille, ye une boll wane pamoye.

<sup>7</sup> Ye Krai boll aglo gi dje moye ge, iko djimbe makimb al po amblo gi dje paro mal, ye Krai boll aglo gi dje embe moye. Ye numb dal moyeke Krai numb tuminj mal moya. Kandja mambine dje awi ge, ye pillgine dongall pandaka, God wopake eri we dje aune.

<sup>8</sup> Una wo yenekne nomane pille kane yenj mal kandja kende dje ye aune ba ga mi dal yeke yemor una mor. Makimb al lo kayekaye pai ge dje awo, una singare yemolo pa woi mal dje awo embe yene. Ge Krai nomane man, ye kanpol tane.

<sup>9</sup> Krai gagle pai ge una gaklene paro mal pai ba, God moi mal molo kune yei.

<sup>10</sup> Wal porapora yembe paro ne, kandjine paro ge une ngambalne moro. Alla ye Krai boll mor

ge, ye wal ta ine naparo ye pora mor. <sup>11</sup> Ye une boll mor ge, une ye gaklene kelip toi mor. Juda una gaklene kelip tonj mal embe natoï. Asa ye makimb nomane pai ge Kraï kelip to i seke wori.

<sup>12</sup> Ye nu pai al ge, Kraï goi gull toi mal embe ye para aike gull toi. Ba alla, God Kraï i gun wori al ge ye para aike i gun wori. God yembe dongall al Kraï goi i gun wori mal ge, ye pillgi djinj pille, ye aike i gun wori.

<sup>13</sup> Asa ye nomane ke paika, singare ke ye wani ge, ye goi mal embe moi. Ba God nono singare ke porapora ye wanpin ge kero awo, ye Kraï boll i gun wori.

<sup>14</sup> Mosis lo pepa bolo pagi ge, nono ale yepin. Lo ge yene man dje awo, ni wambo pai we dje bolo pagi ge, God i iko pera al nil to pagi.

<sup>15</sup> Jisas iko pera al goi ge, wal yembe paro ge ne, kandjine paro wal ge, God una nalene al yembene pai ge, kamblo kal woro kerï.

*Nono Kraï boll gopin pille lo kayekaye pai ge nono boll panda kune nayendo*

<sup>16</sup> God embe yei pille, lo amblo gi dje mor una wo ye kwa no nu nonj mal ge kune nayendo we dji dal, ye napiye. Mo lotu ege kerman yero mal ge ne, takene kindja wondo ege kerman yero mal ge ne, sabat yero mal ge, ye embe nayenj ge kune nayendo we dji dal, ye napiye.

<sup>17</sup> Ege embe yero ge wal are wonda mal minman dal su yewori paro. Ba wal kaima yero ge, Kraï boll yero.

<sup>18</sup> Una oukumb ta mal kane, tau agelo lotu ye awo, yenekne molo kal woro yenj ge kende yenj.

Ba ga makimb nomane paraka na iwa kerman moro we dje waninj. Ye singare embe yeme dji dal, ye kamblo kal woro, man djine.

<sup>19</sup> Krais nono ngambalne moro ge, ga kerinj. Krais gakle al yene kwa awo, bulngane, alngane, amblo i taimane wordaka, God dji mal yakdo.

<sup>20-21</sup> Ye Krais boll aike goi pille, makimb al lo kayekaye pai ge, ye er orko woi, menameto namor. Ge pille, ye namba yei pille makimb una waninj mal yembon dje yenj? Ga loine embe mal paro. Ye wal namegye, wal nanane, wal nabiye. Ba ye namba yei pille lo ge karkar yenj?

<sup>22</sup> Lo embe djinj ge, makimb una nomane al djinj. Ye wal nanane, nabiye we djinj wal ge ola dje bis ye er kal punda.

<sup>23</sup> Una lo ge pille karkar yenj ge embe yenj, ga God pille gaklene bolo ye ke ye awo, kende kulo molo kal woro, ye lotu embe yeme djinj. Lo embe paro ge me wopake paro dje una embe djinj. Ba nono nomane ke amblo du djimbon dje pille lo ge karkar yembon ge, man panda.

### 3

#### *Nono Krais boll aglo erwo gun pupin pora dji*

<sup>1</sup> God yeworika ye Krais boll aglo erwo gun pi. Krais kupill al po God agle woto moro pille, ye nomane ge al panda moye.

<sup>2</sup> Ye makimb wal ge nomane napanda. Ye kupill wal nomane panda.

<sup>3</sup> Ye goi pille, ye God moro al Krais boll seke mor.

<sup>4</sup> Krais ye i gun wordo moro iwa ge er pene wonda poke, yene poll dje au kerman djinda al, ye une boll aike moye.

*Nono una gun mopon*

<sup>5</sup> Ge pille, ye makimb nomane togolo kerne. Iwana nomane ke paraka, gaklene wulle pille, djingdjang ke ye, singare kayekaye yembon dje pille, wal merke i nambon dje yenj. Una wal merke i nambon dje yenj ge god kende lotu ye awinj mal embe yenj.

<sup>6</sup> Una singare embe ye, kandja pille nainj ge, God tonda mal mor.

<sup>7</sup> Ye asa ye wani ge, ye singare ke embe ye wani.

<sup>8</sup> Ba alla ipon ye singare ke embe paro ge kerne. Ye ellne kumbsdaka, kunda gumane djillakene paraka, una boll ye ke ye awo, una kandjine mopne amblo, kandja sewe dje embe nayene.

<sup>9-10</sup> Asa ye nomane ke pai, singare ke ye wani ge ker, ye nomane gun ta i paro. Ye nomane gun paro ge God ye awi. Ye ege ege une pille kane yeneke, une moro mal ye embe moye dje pille yendo. Ye nomane gun embe paro pille, ye jisas wombaye moye al kandja kende nadjine.

<sup>11</sup> Nono nomane gun ipin al ge ni Grik una mo, Juda una, gaklen kelip toi mo nato, una gulke mo dumo djell una, una nukogo yenj mo, nayanj ge, wal kiwa, wal porapora moro paro yero ge, Krais wal ne moro.

*Nono una kanwopake kanbon*

<sup>12</sup> God ye wopake kane dje i, ye une unakiye mor. Ge pille ye una boll wandill golo awo, ye wopake ye awo, yemolo kal woro, una boll kiye dje moye.

Una ye ke ye aune ba ye ola dje ellne kumbso dje yem woro naune.

<sup>13</sup> Una ale yene ba ye ke pille naune. Ye una boll kandja ta panda ba ye pille kere aune, nadjine. Iwa Kerman ye kere awi mal embe ye una boll kere aune. <sup>14</sup> Ye una boll kanwopake ye aune. Singare ge er wekle pundaka singare pende yenj ge are are wondo. Ye una boll kanwopake kanne me ge yembe yemolo singare wopake porapora i taimane wordaka kogo wopake yene.

<sup>15</sup> God ye dje i ge, yene epilye taimane molo, una boll arngan yenda moye dje, dje i. Embe pille, ye nomane embe panda, Krai arngan ye aundo me ge, ye ellne tukne kantau yenda moye. Alla, ye wopake we dje God aune.

<sup>16</sup> Krai yene kandjiye boll boll paro ge, ye ellne tukne al yenda moye. Ye embe molo God nomane wopake boll una beke aune. Ye buk song al gollang paro ge dje, lotu gollang dje, God Murble gollang dje aundo mal dje, ye ellne tukne al wopake we dje God aune.

<sup>17</sup> Ye kandja ta djine mo, singare ta yene mo, ye wal porapora yene ge, ye Iwa Kerman Jisas kandjiye al yene. Une kandjiye al Nane God wopake we dje aune.

*Pillgi pai una wombane boll ami dje moye mal*

<sup>18</sup> Ana kambono, ye wogane menameto moye. Ye embe yei dal, Iwa Kerman nale al ge ye singare paro mal yene.

<sup>19</sup> Iwa kambono, ye gamane wopake kanne, ke pille naune.

<sup>20</sup> Ye womba mor ge, ye nanemane kandja pora-pora djine mal yene. Ye i dal, Iwa Kerman wo piya.

<sup>21</sup> Nane kambono, ye wombane kumbene ye ke ye naune. Ga kumbene ke ye djinda.

*Kantau yenj una kambono boi kogo una boll kogo yene mal*

<sup>22</sup> Boi kogo una ye mor ge, ye kantau yenj una kandja porapora djine mal yene. Ye ga wopake pille kanne dje kogo nayene, ga namoye poke ye para, Iwa Kerman Jisas pille kand golo, kogo du dje wopake kaima yene.

<sup>23-24</sup> Ye kogo yenj ge, ye Iwa Kerman Krai ko-goye yenj. Ye kogo yenj mal Iwa kerman top aunda ine. Ge pille, ye kogo porapora yene ge, ye nomane boll boll awo kogo yene. Ye una pille nayene, ye Iwa Kerman pille yene.

<sup>25</sup> Una singare ke yene ge, God top paro mal, awo kune yenda. God wal omuk tondo, to kune ye aundo.

## 4

<sup>1</sup> Ye kantau yenj una kambono, ye Iwa Kerman kupill al moro pille, ye boi kogone una mor al singare du dje paro mal ye aune.

*Nono singare yembon mal*

<sup>2</sup> Ye kamang ye pamoye, nakerne. Ye pillpol to, wopake we dje awo kamang yene.

<sup>3</sup> Alla ye no pille kamang ye aune. God no kond ta tondaka no Krai kandjiye seke pai ge dje una aumbon. Kandja embe dje wanill al ge, una na to kaye wori moro.

<sup>4</sup> Ye na kamang ye auneke, na Krai kandjiye kune ye dje una auno. God na djino dje pro mal djino.

<sup>5</sup> Ye orko una boll moye ge, ye God nomane boll molo yene. Kond wopake yei dal, ye ga Jisas boll pillgi djine dje yene.

<sup>6</sup> Ye una boll kandja djine ge, kandja djugo yenda kandja djineke, una wopake piye. Ye embe yei dal, ye una boll kandja dje yem worbon dje yene kune yenda.

*Pol Tikikus ne, Onesimus dje Kolosi wori*

<sup>7</sup> Tikikus wo ye mor al na yendo mal dje aunda piye. Na nukogo ye Iwa Kerman aundo mal ge, Tikikus para embe yendo. Une na agana wopake molo Iwa Kerman kogoye paro mal yendo iwa.

<sup>8</sup> Na ye mor al une dje wordo ge me embe mal paro, ye no mormon mal dje aundaka ye piyeke, une ye ellne tukne ye arngan ye aunda moye.

<sup>9</sup> Une Onesimus\* boll wombell. Onesimus ge ye unakne. Une nono agane wopake molo yene kandja djindo mal yendo. No mormon mal soka wo ye dje aumbellka piye.

*Pol Kolosi una wopake we dje awi*

<sup>10</sup> Iwa Aristarkus na boll kaye parmoll, une ye wopake we dje aundo. Mak para ye wopake we dje aundo, une Barnabas wambe moro. Na kandja sigiye dje ye awill mal, Mak ye boll woi dal, ye dje i numog worne.

<sup>11</sup> Iwa Jisas kandjiye ta Jastus we dji ge, une wopake we dje ye aundo. Ga kambono Juda una

---

\* **4:9:** Onesimus ge Pilemon boi kogoye una. Pol pepa bolo Pilemon awi ge ye kere kanne.

molo God dumoye wopake kantau yendo al ge na boll kogo yenj. Juda una ta man. Ga embe yenjka na arngan yendo.

<sup>12</sup> Ye unakne Epapras Kraiss Jisas nukogo iwa ge, une ye wopake we dje aundo. Une ye pille kamang dongall ye aundo. God ye singare yene dje pro mal ye nomane gi dje pandaka aglo gi dje kaima molo kerne.

<sup>13</sup> Na kandja embe dje aundo, Epapras ye pille kogo dongall ye aundo. Dumo Laodisia una ne, dumo Airopolis una mor ge, une para pille kogo dongall ye aundo.

<sup>14</sup> Dokta Luk,<sup>†</sup> nono agane wopake moro ge, une iwa Demas boll molo wopake we dje ye aunmell.

<sup>15</sup> Na wopake we dje aundo ge, ye nono agane ambane dumo Laodisia mor ge dje aune. Ana Nimpa ne, ga pillgi pai una une numbiye al makai to mor ge, ye na wopake we dje aundo mal po dje aune.

<sup>16</sup> Ye pepa ge kere kane pagle, dumo Laodisia pillgi pai una auneke kere kanne. Alla pepa ga kere kaninj ge, auneke ye kere kanne.

<sup>17</sup> Iwa Arkipus moro al ye kandja embe dje aune, Iwa Kerman ni kogo yemben we dji mal ge ni ye pora djimben.

<sup>18</sup> Na Pol, na ye wopake we dje aundo ge, nanam aglena al pepa boll. Na kaye paro ge ye pille moye. God ye wopake pille aunda moye.

---

<sup>†</sup> **4:14:** Una merke embe dje pir, iwa Luk we dji ge, Baibel buk soka boi. Ta buk Aposel, ta Jisas Kandjiyebe wopake Luk boi.

**Jisas Kandjiyebe Wopake**  
**New Testament in the Kandawo language of Papua**  
**New Guinea**  
**Nupela Testamen long tokples Kandawo long Nuigini**  
copyright © 2012-2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2012-2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kandawo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-12-11

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

80f977cd-3a08-50fd-b6ee-9b3597c767cd